

Το περιβάλλον

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΝΩ ΡΟΥ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ, ΣΤΗΝ
ΕΡΩΤΗΣΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ**

Στις 31 Μαρτίου 1992 πέντε βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, ανάμεσά τους και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος κος Πεπονής, υπέβαλαν ερώτηση στη Βουλή προς τους υπουργούς ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΘΟ, ΥΒΕΤ, ΥΓΕ, σχετικά με την εκτροπή του Άνω Αχελώου στη Θεσσαλία.

Ουσιαστικά η παρέμβαση αυτή των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ αμφισβητεί ευθέως την πολιτική επιλογή της σημερινής αλλά και παλαιότερων κυβερνήσεων να προχωρήσουν άμεσα στην υπογραφή σύμβασης για τα έργα Συκιάς, Σήραγγας εκτροπής και ΥΗΕ Πευκοφύτου.

Στο κείμενο της ερώτησης περιλαμβάνονται όλες οι αντιρρήσεις που κατά καιρούς προβάλλονται από διάφορες πλευρές που δεν επιθυμούν την υλοποίηση του σοβαρού αυτού έργου.

Η Σ.Ε. των θεσσαλικών φορέων που παρακολουθεί τις εξελίξεις στο θέμα έχει επανειλημμένα δώσει απαντήσεις σε κάθε είδους αιτιάσεις και επιχειρήματα που έχουν χρησιμοποιηθεί ενάντια στο έργο. Κρίνουμε λοιπόν σκόπιμο να τις επαναλάβουμε με αφορμή την ερώτηση που υποβλήθηκε στη Βουλή.

1. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Οι περιβαλλοντικοί προβληματισμοί των κ.κ. βουλευτών διατυπώνονται με τον γνωστό "καταστροφολογικό" τρόπο και αγγίζουν τα όρια της υπερβολής. Παρόλα αυτά θα επιχειρήσουμε να απαντήσουμε στα συγκεκριμένα σημεία που θίγουν.

α) Υποβάθμιση των υγροτόπων των εκβολών Αχελώου

Το 1989 εκπονήθηκε από ομάδα ειδικών επιστημόνων των αρμοδίων υπουργείων (ΥΠΕΘΟ, ΥΒΕΤ, ΥΓΕ, ΥΠΕΧΩΔΕ) η "ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ". Πρόκειται για μία σοβαρή και τεκμηριωμένη ανάλυση του προβλήματος και τα συμπεράσματά της και οι προτάσεις της έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον (βλέπε δέιτομο έργο, κ.α.)

Το πρώτο σημείο που επισημαίνουμε είναι η σημερινή κατάσταση στο Δέλτα του Αχελώου, όπως αυτή καταγράφεται στην μελέτη. Υπάρχουν σήμερα στο Δέλτα (χωρίς φυσικά να έχει γίνει η εκτροπή), πάμπολλα προβλήματα. Χαρακτηριστικά στη μελέτη αναφέρεται ότι "στις λιμνοθάλασσες της ευρύτερης περιοχής έχει γίνει μια σειρά από επεμβάσεις, οι οποίες έχουν προκαλέσει σημαντικές αλλαγές στα φυσικο-χημικά, βιολογικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά τους". (σελ.Γ2)

Και πιο κάτω αναφέρεται ότι "τα προβλήματα αυτά έχουν ενταθεί από διάφορες άστοχες επεμβάσεις στις λιμνοθάλασσες της περιοχής (π.χ. αλυκοποιήσεις, μπαζώματα κλπ)". (σελ. Α96)

Γενικά από τα στοιχεία της μελέτης προκύπτει ότι οι σημερινές παρεμβάσεις στο Δέλτα του Αχελώου (άναρχη και αυθαίρετη δόμηση, μπαζώματα, απόρριψη σκουπιδιών, αμμοληψίες, κυνήγι πουλιών, λύματα γεωργικών και βιομηχανικών εκμεταλεύσεων κλπ) έχουν ήδη οδηγήσει στην υποβάθμιση του υγρότοπου και γενικότερα της περιοχής του Δέλτα του Αχελώου. Και βέβαια στην κατάσταση αυτή η πιθανή εκτροπή του Ανω Αχελώου δεν θα μπορούσε να έχει την παραμικρή επίδραση.

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν για το πώς επηρεάζεται το Δέλτα του Αχελώου από την ύπαρξη σειράς φραγμάτων και υδροηλεκτρικών έργων σε όλο το μήκος του. Στη μελέτη αναφέρεται ότι: "Ο τρόπος λειτουργίας του Αχελώου εξαρτάται κύρια από τα υδροηλεκτρικά έργα, που έχουν κατασκευαστεί (Καστράκι - Κρεμαστά - Στράτος) ή βρίσκονται υπό κατασκευή (Μεσοχώρα - Συκιά). Με τα παραπάνω έργα έχει γίνει ρύθμιση των παροχών του ποταμού. Η ρύθμιση αυτή ανταποκρίνεται βασικά στις ανάγκες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Με τις προαναφερθείσες επεμβάσεις, καθώς και με την κατασκευή αντιπλημμυρικών αναχωμάτων κατά μήκος του ποταμού, οι εποχιακές διακυμάνσεις των παροχών και οι πλημμυρικές τάσεις τροποποιήθηκαν σημαντικά. Δηλαδή, οι παροχές των θερινών μηνών υπερδιπλασιάστηκαν και οι χειμερινές μειώθηκαν κατά τι, χωρίς παράλληλα να σημειώνονται φυσικές πλημμύρες. Παράλληλα, αναπτύχθηκε οικονομικά η περιοχή, κύρια με την απόδοση νέων εκτάσεων στη γεωργία....."με τις προαναφερθείσες επεμβάσεις.....χάθηκαν σημαντικοί βιότοποι, με πολύ

υψηλή παραγωγικότητα σε βιομάζα, οι οποίοι καθόριζαν την οικολογική και βιολογική αξία του Δέλτα". (σελ Γ1)

Και η μελέτη προτείνει σειρά επανορθωτικών μέτρων, τα περισσότερα από τα οποία θα είχε ιδιαίτερη αξία να εφαρμοστούν άμεσα, ώστε να περιοριστούν οι αρνητικές συνέπειες και η υποβάθμιση του οικοσυστήματος.

Το συμπέρασμα από όλα τα παραπάνω είναι ότι η υδροηλεκτρική αξιοποίηση των νερών του Αχελώου με την κατασκευή μιας σειράς πέντε φραγμάτων με τα αντίστοιχα υδροηλεκτρικά έργα είναι μια πραγματικότητα και έχει οπωσδήποτε επιπτώσεις στο υδάτινο οικοσύστημα του Αχελώου. Οι επιπτώσεις αυτές όμως μπορούν σε γενικές γραμμές να προβλεφθούν και δεν δημιουργούν μη αντιστρεπτές καταστάσεις, αρκεί η διαχείριση αυτού του υδάτινου πλούτου να γίνεται με σύνεση, με προγραμματισμό, με σεβασμό στη φύση. Δυστυχώς μια τέτοια ορθολογική διαχείριση δεν γίνεται και εκεί ακριβώς εντοπίζεται το κύριο πρόβλημα.

Σε ότι αφορά την εκτροπή από τον ρου του Ανω Αχελώου ενός μέρους (περίπου 20%) της συνολικής παροχής του, δεν αναμένεται να επηρεάσει πιο πολύ την κατάσταση που έχει ήδη διαμορφωθεί από την επί δεκαετίες λειτουργία των υδρο-ηλεκτρικών φραγμάτων. Πάντως σε κάθε περίπτωση, όπως ισχυρίζονται και οι ειδικοί επιστήμονες που ασχολήθηκαν με το θέμα, οι τυχόν επιπτώσεις μπορούν να αντιμετωπισθούν, υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοστούν με συνέπεια τώρα και στο μέλλον τα προτεινόμενα επανορθωτικά μέτρα.

β) Επιπτώσεις στη λεκάνη απορροής Αχελώου.

Πρόκειται για αβάσιμο επιχείρημα δεδομένου ότι τα υδροηλεκτρικά έργα και οι αντίστοιχοι ταμιευτήρες στην Αιτωλοακαρνανία έχουν ήδη κατασκευασθεί και λειτουργούν, από την δεκαετία του '70 και θώθε. Επί πλέον σύμφωνα με το πρόγραμμα της ΔΕΗ, που έχει την κοινή υποστήριξη από όλες τις πλευρές της Βουλής, σύντομα θα προστεθούν στην σειρά των ήδη λειτουργούντων έργων τα ΥΗΕ Συκιάς και Μεσοχώρας.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, κατά τη γνώμη μας η εφαρμογή επανορθωτικών μέτρων για περιορισμό τυχόν αρνητικών επιπτώσεων είναι αναγκαία, δεν σχετίζεται όμως με τα έργα εκτροπής του Ανω Αχελώου προς Θεσσαλία.

γ) Μεταβολή μικροκλίματος στις περιοχές των ταμιευτήρων

Ισχύουν όσα προαναφέρονται. Πρόκειται δηλαδή για αναπόφευκτη συνέπεια από την απόλυτα ορθή επιλογή της πολιτείας να αξιοποιήσει υδροενεργειακά τον Αχελώο. Και πάλι επισημαίνουμε ότι η συζητούμενη εκτροπή δεν επηρεάζει την ήδη δημιουργηθείσα κατάσταση.

δ) Αύξηση της ρύπανσης στη Θεσσαλία

Πιστεύουμε ότι η εκτροπή θα αποτελέσει ιδιαίτερα θετικό παράγοντα για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος στη Θεσσαλία. Σε ότι αφορά τις συνέπειες από την αυξημένη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων έχουμε επανειλημμένα προτείνει τον περιορισμό τους. Το θέμα αυτό ανάγεται στην καλύτερη αξιοποίηση των γεωτεχνικών επιστημόνων από την πολιτεία έτσι ώστε εκτός από τον περιορισμό, να υπάρξει και η υποκατάσταση αυτών των φαρμάκων από άλλα που δεν προκαλούν τέτοια ρύπανση στα εδάφη.

2. Οικονομικές επιπτώσεις

α) Βιωσιμότητα του έργου

Κατ' αρχήν δεν είναι σωστό ότι τα οικονομικά οφέλη του έργου αμφισβητούνται και πολύ περισσότερο από το Τ.Ε.Ε. Εν

πάσει περιπτώσει το έργο είναι απόλυτα σκόπιμο από οικονομικής απόψεως και αυτό έχει ήδη τεκμηριωθεί. Πιο συγκεκριμένα:

Το 1988 ανατέθηκε από το ΥΠΕΘΘ στην Morgan Grenfell και στην Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε. η εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας του συνολικού έργου της εκτροπής του Αχελώου. Στην μελέτη αυτή περιλαμβάνεται και η μελέτη κόστους-οφέλους (cost - benefit analysis), και αποδεικνύεται με απόλυτα σαφή και πειστικό τρόπο η ελκυστικότητα της επένδυσης και η βιωσιμότητά του έργου.

Στο σημείο αυτό είναι σκόπιμο να συμπληρώσουμε ότι ακόμη και το έργο της Μεσοχώρας καθώς και τα τρία έργα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, Υδροηλεκτρικό έργο Συκιάς - Σήραγγα Εκτροπής Αχελώου Θεσσαλίας - Υδροηλεκτρικό έργο Πευκοφύτου διατηρούν το καθένα αυτοτελώς την οικονομική αποδοτικότητά τους.

Το 1990, επί Οικουμενικής Κυβερνήσεως, με την υπογραφή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες, ενέκριναν και ενέταξαν τα παραπάνω έργα στο λειτουργικό πρόγραμμα "ΑΧΕΛΩΟΣ" με Κοινοτική επιχορήγηση, με χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, και με τα κονδύλια του ΜΟΠ/ΑΚΕ για τα έργα αυτά.

Ενέκριναν επίσης και το ΠΕΠ Θεσσαλίας (Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης) όπου περιλαμβάνεται και το παραπάνω έργο και το Φράγμα του Σμοκόβου που αρδεύει 225.000 στρέμματα γης του Θεσσαλικού κάμπου.

β) Ενεργειακά οφέλη

Τα στοιχεία για το ενεργειακό ισοζύγιο που βρίσκονται στη διάθεση των υπηρεσιών του ΥΠΕΘΘ αποδεικνύουν ότι είτε εκτραπεί ο Αχελώος είτε δεν εκτραπεί, από ενεργειακής πλευράς οι δύο επιλογές είναι ισοδύναμες.

Σε ότι αφορά τις αντιρρήσεις της ΔΕΗ, αυτές ήταν γνωστές από παλιά, ακόμη από την δεκαετία του 1970. Παρόλα αυτά οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ προχώρησαν στην δημοπράτηση του έργου. Προς τί συνεπώς η επίκληση αυτών των αντιρρήσεων;

Είναι γνωστό ότι κύριος στόχος της ΔΕΗ είναι να **αναλάβει εκείνη** την κατασκευή και **διαχείριση** των έργων της εκτροπής Αχελώου. Εάν επιτύχει αυτόν τον σκοπό της, ουσιαστικά παραιτείται από άλλες απαιτήσεις (επικαλούμαστε σχετική επιστολή Θ. Ξανθόπουλου προς τον κ. Τσιπλάκο στις 20/1/1992).

γ) Πλεόνασμα γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων

Η ΕΟΚ ουδέποτε έθεσε θέμα παραγωγής πρόσθετων γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στα συγκεκριμένα προγράμματα ανάπτυξης των εγγείων βελτιώσεων και στα προγράμματα των ταμιευτήρων, που υποβλήθηκαν, για την ανάπτυξη του Θεσσαλικού κάμπου αφού αυτά σχεδιάσθηκαν λαμβάνοντας υπόψη την Κοινή Αγροτική Πολιτική και μεταξύ των άλλων μειώνουν το κόστος των αγροτικών προϊόντων, εκσυγχρονίζουν την γεωργική παραγωγή,

και αναπτύσσουν ολοκληρωμένα την οικονομία της ορεινής περιμέτρου με εκείνες τις μορφές κτηνοτροφίας που δεν αντιτίθενται στην ΚΑΠ.

Αντίθετα η ελληνική πλευρά με καθαρά δική της πρωτοβουλία δεν προώθησε την κατασκευή των αρδευτικών έργων των προγραμμάτων στα ΜΟΠ. Πρόσφατα Έλληνες εκπρόσωποι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έξω από αυτό μεθόδευσαν και μεθοδεύουν το σταμάτημα των έργων και τη χρηματοδότησή τους από τις Υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικαλούμενοι μεταξύ των άλλων την πρόσθετη αγροτική παραγωγή τη στιγμή που μόνο οι εισαγωγές κτηνοτροφικών προϊόντων και κρεάτων ξεπερνούν τις εισαγωγές πετρελαίου στον τόπο μας.

Αντίστοιχες μεθοδεύσεις γίνονται επίσης και προς τη Γεν. Δ/ση Περιβάλλοντος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με στόχο το σταμάτημα των έργων και με επιχείρημα ότι αυτά θα καταστρέψουν το Περιβάλλον και θα ανατρέψουν την κοινωνική και οικονομική ισορροπία των περιοχών που επηρεάζουν.

Οι Μελέτες όμως που έγιναν για τη βιωσιμότητα των έργων που αναφέρθηκαν πιο πάνω οδήγησαν στην κατασκευή τους γιατί απέδειξαν ότι είναι έργα υψηλής οφελιμότητας.

Πάντως, εκτός από τα παραπάνω, πιστεύουμε ότι υπάρχει χρόνος για τον κατάλληλο προγραμματισμό, τις αναδιαρθρώσεις των καλλιεργειών και γενικά την καθιέρωση μέτρων στην αγροτική οικονομία έτσι ώστε τα προϊόντα που τυχόν παραχθούν στο μέλλον να μην είναι πλεονασματικά. Αλλωστε κανείς δεν μπορεί να προδιαγράψει τις μελλοντικές ανάγκες αλλά και ποιές θα είναι οι εξελίξεις στην κοινή Αγροτική Πολιτική της κοινότητας μετά από αρκετά χρόνια. Κατά τη γνώμη μας η άποψη ότι οι αλλαγές στην κοινή Αγροτική Πολιτική επιβάλλουν την αναστολή ή την ματαίωση της εκτροπής του Αχελώου είναι κοντόφθαλμη και αστήρικτη. Δεν θα 'πρεπε ένα έργο εθνικό να κριθεί μόνο με τέτοια κριτήρια, κριτήρια δηλαδή της προσεχούς πενταετίας. Αντίθετα εμείς πιστεύουμε και μιλάμε για ένα έργο του ενόψει 21ου πρώτου αιώνα, όπου οι ανάγκες σε τρόφιμα-ένδυση θα είναι τεράστιες για τη χώρα μας, την ΕΟΚ και όλο τον κόσμο.

δ) Επιπτώσεις στα ιχθυοτροφεία και άλλες εκμεταλλεύσεις της Αιτωλοακαρνανίας

Πρόκειται για αβάσιμους ισχυρισμούς. Είναι γνωστό ότι με κατάλληλη διαχείριση των νερών των ταμιευτήρων θα εξασφαλίζεται πάντοτε η απαιτούμενη παροχή για ιχθυοτροφεία και άλλες ανάγκες της περιοχής.

Όσον αφορά τις απώλειες γεωργικών εδαφών στις περιοχές φραγμάτων, αυτή έχει ήδη συντελεστεί και δεν μας είναι κατανοητό πώς αυτό το θέμα σχετίζεται με την εκτροπή του Αχελώου.

3. Κοινωνικές επιπτώσεις

α) Κατάκλυση οικημάτων στα φράγματα Μεσοχώρας και Συκιάς

Πρόκειται για παλιά προβλήματα, γνωστά από την εποχή που δημοπρατήθηκε το έργο. Η ανακίνηση παρόμοιων αναπόφευκτων προβλημάτων, που άλλωστε υπάρχουν ή δημιουργούνται ανεξάρτητα από την εκτροπή του Αχελώου, προκαλεί τουλάχιστον απορίες.

β) Διάλυση κοινωνικής συνοχής ορεινών πληθυσμών κλπ

Ανάλογες οι παρατηρήσεις μας και για τους ισχυρισμούς αυτούς.

Επί πλέον δεν πιστεύουμε ότι θα υπάρξουν οξυμένα παρόμοια προβλήματα. Αντίθετα θα υπάρξουν σαφώς θετικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στην περιοχή από τα έργα, όταν αυτά ολοκληρωθούν.

γ) Περιφερειακές συγκρούσεις για την χρήση των νερών

Ο Ν.1739/1987 προβλέπει τις ενέργειες στις οποίες η πολιτεία θα προχωρήσει, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθολογική και χωρίς συγκρούσεις διαχείριση των νερών σε μια υδατική περιφέρεια καθώς και ανάμεσα σε δύο χωριστές υδατικές περιφέρειες. Συνεπώς κίνδυνος για συγκρούσεις δεν υπάρχουν.

4. Ατέλειες περί την δημοπράτηση του έργου

Η συμμετοχή στην τελική φάση του διαγωνισμού μιας μόνον κοινοπραξίας κατασκευαστών, κατά τη γνώμη μας δεν δημιουργεί πρόβλημα ακυρότητας ή αναστολής του διαγωνισμού. Αλλωστε αυτό έγινε δεκτό από όλες τις πολιτικές πλευρές όταν τέθηκε το θέμα από τον αρμόδιο υπουργό.

Επίσης ο περιορισμός του αρχικού τεχνικού αντικειμένου του διαγωνισμού, ο οποίος περιελάμβανε και όλα τα αρδευτικά έργα στη Θεσσαλία, κρίθηκε επιβεβλημένος από το γεγονός (κύρια) ότι δεν είχε εξασφαλιστεί χρηματοδότηση για το σύνολο του έργου. Προκαλεί όμως εντύπωση η επίκληση αυτού του επιχειρήματος από τους κ.κ. βουλευτές όταν στην ίδια ερώτησή τους διατυπώνουν ανησυχίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την ανάπτυξη της γεωργίας στη Θεσσαλία.

Ανεξάρτητα πάντως από την αντίφαση αυτή, το γεγονός ότι το όλο έργο πρόκειται να υλοποιηθεί σε στάδια είναι από διάφορες απόψεις θετικό και επί πλέον δίνει την χρονική δυνατότητα (μέχρι την υλοποίηση της πρώτης φάσης έργων) να ολοκληρωθούν οι συνολικές περιβαλλοντικές μελέτες, να εκπονηθούν τα αναπτυξιακά προγράμματα για την Θεσσαλία, την Αιτωλοακαρνανία και την πλήρη ενεργειακή αξιοποίηση του Αχελώου, να μελετηθούν και να εφαρμοστούν τα απαιτούμενα επανορθωτικά μέτρα στις αντίστοιχες περιοχές κλπ.

Τέλος δίνεται το χρονικό περιθώριο να συγκροτηθεί και ο οργανισμός ανάπτυξης Θεσσαλίας που είχε προταθεί από την

κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ (στη συνέχεια όμως πάγωσε) και που κρίνεται απόλυτα αναγκαία η δημιουργία του για τον προγραμματισμό ανάπτυξης και διαχείρισης των έργων που θα κατασκευασθούν.

Τέλος σε ότι αφορά το επιχείρημα περί μειώσεως της μέσης ετήσιας παροχής του Αχελώου τα τελευταία έξι χρόνια από 5 δις κ.μ. σε 3,1 δις κ.μ. νερού, κρίνουμε ότι τα στοιχεία αυτά δεν είναι αντιπροσωπευτικά, καθόσον τα στοιχεία των περασμένων δεκαετιών και των διακυμάνσεων που παρουσιάζονται στην παροχή του ποταμού, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι μία μέση ετήσια παροχή του Αχελώου πάνω από 5 δις κ.μ. νερό είναι εξασφαλισμένη.

Κλείνοντας το σημείωμα αυτό θα θέλαμε να επισημάνουμε:

1. Η επίκληση των ισχυρισμών των πέντε βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για αρνητικές επιπτώσεις του έργου που διατυπώθηκαν σε επιστημονικές ημερίδες που διοργανώθηκαν στην Αθήνα, Κομοτηνή και Μεσολόγγι και η αποσιώπηση πορισμάτων, συμπερασμάτων και προτάσεων, που τεκμηριωμένα προέκυψαν από συνέδρια επιστημονικών φορέων (Τ.Ε.Ε., Λάρισα 1978, Αθήνα 1988), ΓΕΩΤΕΕ (Καρδίτσα, Δεκέμβριος 1989) δείχνει μονομερή πληροφόρηση, θα λέγαμε όχι αντικειμενική αναζήτηση της επιστημονικής αλήθειας και των αναπτυξιακών και περιβαλλοντικών προβλημάτων της χώρας, τόσο της Αιτωλοακαρνανίας όσο και Θεσσαλίας.
2. Για μάς, τους θεσσαλικούς φορείς που αγωνιζόμαστε για την εκτροπή του Ανω Αχελώου στη Θεσσαλία και την ορθολογική ανάπτυξη της περιοχής μας, η θέση των πέντε βουλευτών του ΠΑΣΟΚ αποτέλεσε μια πολύ δυσάρεστη έκπληξη. Ελπίζουμε με την στάση του ΠΑΣΟΚ στη Βουλή όλες αυτές οι επιφυλάξεις μας και ανησυχίες μας να μην επαληθευτούν.

ΛΑΡΙΣΑ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1992

Η Σ.Ε. των θεσσαλικών φορέων
για την εκτροπή του Ανω Αχελώου